

Besluit Wijziging ontheffing soortenbescherming

Waterschap Rijn en IJssel
T.a.v. College van Dijkgraaf en Heemraden
Postbus 148
7000AC DOETINCHEM

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-008346

Onderwerp

Aanvraag wijzigen ontheffing
soortbescherming

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 12

Datum verleende ontheffing

7 oktober 2019

Zaaknummer verleende ontheffing

2018-012088

Locatie

Langs het Twentekanaal ten noorden van Zutphen

Activiteit

Aanleg en in werking hebben van drie windturbines

Geacht College,

Op 24 mei 2022 hebben wij uw aanvraag om bovenstaande ontheffing te wijzigen ontvangen. Sinds een wijzigingsbesluit van 8 januari 2020 staat de genoemde ontheffing op naam van IJsselwind B.V. en het College van Dijkgraaf en Heemraden van Waterschap Rijn en IJssel.

Definitief besluit

Wij verlenen u deze ontheffing.

Hierbij ontvangt u het definitief besluit over bovengenoemde aanvraag.

Procedurele aspecten

Bij de voorbereiding van het inpassingsplan “Windpark IJsselwind Zutphen”, de omgevingsvergunningen, de wijziging van de ontheffing Wet natuurbescherming en de wijziging watervergunningen, is gekozen voor toepassing van de provinciale coördinatieregeling (paragraaf 3.6.2 van de Wet ruimtelijke ordening). De toepassing van de provinciale coördinatieregeling leidt ertoe dat de voorbereiding van de noodzakelijke besluiten zoveel mogelijk gelijktijdig en gecoördineerd plaatsvindt. De besluiten waarop de coördinatieregeling van toepassing is, doorlopen dezelfde procedure. Het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerp-omgevingsvergunningen hebben ter inzage gelegen van 23 juni tot 4 augustus 2022, waarbij de mogelijkheid bestond om zienswijzen in te dienen tegen deze besluiten. De besluiten zijn voorbereid in een eerste cluster (het eerste ‘mandje’) van de coördinatieregeling. De definitieve besluiten zijn op 22 november 2022 gepubliceerd. De beroepstermijn is inmiddels gesloten. Er zijn enkele beroepen ingediend.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

provincie
Gelderland

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-008346

Blad

2 van 12

De ontwerp-wijzigingsbesluiten watervergunning (zaaknummer 54318 en 54689) en de ontwerp-wijziging van de ontheffing Wet natuurbescherming vormen het tweede cluster ('mandje') van de coördinatieregeling en hebben gedurende een periode van 6 weken ter inzage gelegen, van donderdag 11 augustus tot donderdag 22 september 2022.

Tijdens deze periode zijn drie zienswijzen ingediend. Deze zienswijzen zijn van een reactie voorzien in de Zienswijzennota Windpark IJsselwind Zutphen 'Tweede mandje'. Deze nota wordt aan indieners toegezonden en met het definitieve besluit ter inzage gelegd. De zienswijzennota vormt een separate bijlage bij dit besluit.

Beroepsmogelijkheid

Gedurende de periode van terinzagelegging kunnen belanghebbenden bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State beroep instellen tegen de besluiten. Het beroep kan op de volgende wijze worden ingediend:

- Schriftelijk per brief gericht aan Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA, Den Haag.
- Digitaal via de website van de Raad van State. Hiervoor is een DigiD vereist.

Crisis en herstelwet

De Crisis- en herstelwet is van toepassing op deze gecoördineerde procedure. Dit betekent dat:

- de beroepsgronden in het beroepsschrift moeten worden opgenomen;
- de beroepsgronden na afloop van de beroepstermijn niet meer kunnen worden aangevuld;
- de Raad van State in principe binnen zes maanden na afloop van de beroepstermijn uitspraak doet over ingestelde beroepen.

Hoe komt u aan meer informatie?

U kunt de stukken digitaal inzien op de provinciale website:

www.gelderland.nl/windparkijsselwind.

De bijlage(n) zijn onderdeel van dit besluit

De bijlage bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van dit besluit beschreven in de bijlage. Neem de bijlage(n) goed door. Hiermee kunt u problemen tijdens de uitvoering voorkomen.

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-008346

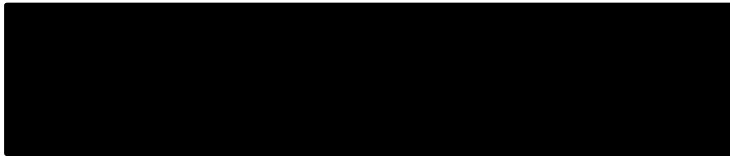
Blad

3 van 12

Meer informatie over ontheffing

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummer(s) inzage stukken:

03712333, 03712334, 03712335, 03858572, 03858573, 03859666

Bijlagen

Bijlage 1 - Toelichting en voorschriften

Bijlage 2 - Figuren wijzigingen

BIJLAGE 1

1 Aanvraag en procesverloop

Op 4 oktober 2018 is een ontheffing Wet natuurbescherming (Wnb) aangevraagd ten behoeve van de realisatie van Windpark IJsselwind (zaaknummer 2018-012088) met drie windturbines in Zutphen. Deze aanvraag zag toe op ontheffing voor het (opzettelijk) doden van verschillende soorten vleermuizen, vogels en in het wild levende dieren. Op 7 oktober 2019 is de definitieve ontheffing verleend. De ontheffing soortenbescherming Wnb is inmiddels onherroepelijk na een uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (Afdeling) van 12 mei 2021. Het bestemmingsplan en omgevingsvergunningen van het windpark zijn bij uitspraak van 12 mei 2021 vernietigd en moeten opnieuw in procedure gebracht worden.

De initiatiefnemers hebben besloten een doorstart van het project te maken. Voor die doorstart is het windpark beperkt gewijzigd, te weten:

1. de afmetingen van de windturbines zijn beperkt vergroot;
2. de meest noordelijke windturbine (windturbine 1) is circa 23 meter verschoven richting zuidoosten.

Vanwege die wijzigingen in het plan voor het windpark is nu dan ook een wijzigingsaanvraag van de onherroepelijke ontheffing Wnb ingediend. Het is een aanvraag namens beide initiatiefnemers, namelijk IJsselwind B.V. en Waterschap Rijn en IJssel.

Deze wijziging kan gezien worden als een aanvulling op de oorspronkelijke aanvraag. Alle onderliggende stukken blijven onderdeel van de aanvraag.

Na publicatie van het ontwerpbesluit zijn meerdere zienswijzen binnengekomen. Onder het kopje “Zienswijzen” en in Bijlage 3 van dit besluit worden de binnengekomen zienswijzen behandeld.

Op dit besluit is afdeling 3.4 van de Awb van toepassing.

2 Wijzigingsverzoek

Wij hebben uw aanvraag beoordeeld op basis van de aangeleverde informatie. U vraagt om het volgende te beoordelen in het kader van de wijzigingsaanvraag:

1. Vergroting van de afmetingen van de windturbines;
2. Verschuiving van de meest noordelijke windturbine (windturbine 1).

3 Beoordeling

3.1 Beoordeling van verzoek op basis van effecten wijziging

In onderstaande paragrafen wordt het wijzigingsverzoek beoordeeld op basis van de verwachte effecten van de wijzigingen.

3.1.1 Wijziging afmetingen windturbines

Er is in de nieuwe procedure gekozen voor een type windturbine met (beperkt) grotere afmetingen dan in het oorspronkelijke plan. In tabel 1 staan de nieuwe en oude afmetingen (zoals opgenomen in de oude ontheffing) van de drie windturbines weergegeven.

Tabel 1: Afmetingen windturbines: gewijzigd plan versus 'oude' plan waarvoor ontheffing is verleend.

Afmetingen windturbines	Gewijzigd plan	Plan waarvoor ontheffing is verleend
Minimale ashoogte	95 meter	100 meter
Maximale ashoogte	120 meter	125 meter
Minimale rotordiameter	120 meter	-
Maximale rotordiameter	138,25 meter	120 meter
Maximale tiphoogte	187,5 meter	185 meter

3.1.2 Wijziging locatie windturbine 1

De oorspronkelijke locatie van windturbine 1 bleek te dicht bij een (ingang van een) dassenburcht te liggen. Om die reden is windturbine 1 in het huidige plan met 22,7 meter in zuidoostelijke richting verplaatst, ten opzichte van het plan waarvoor in 2019 ontheffing is verleend. Op deze wijze wordt beschadiging van de burcht als gevolg van de aanleg van windturbine 1 voorkomen. In tabel 2 worden de nieuwe en oude coördinaten van windturbine 1, en daarmee de verschuiving, weergegeven (zie ook figuur 1 in Bijlage 2).

Tabel 2 Coördinaten windturbine 1

Locatie	X-coördinaat	Y-coördinaat
Oude locatie	210.773	464.385
Nieuwe locatie	210.791,1	464.371,2

3.1.3 Aspecten soortenbescherming

De wijzigingen zijn beperkt, maar kunnen van invloed zijn op beschermde soorten. Hieronder wordt nader in gegaan op de invloed op overige soorten, vogels en vleermuizen.

Overige soorten

Voor overige soorten kan op basis van expert judgement gesteld worden dat de verschuiving geen directe invloed heeft op overige soorten (Artikel 3.10 Wnb). Dit op basis van het detailniveau van de uitgevoerde onderzoeken, de beperkte verschuiving van windturbine 1 en het feit dat de eigenschappen van de nieuwe locatie van de windturbine vergelijkbaar zijn met de oude. Beide posities liggen op hetzelfde agrarische perceel, met dezelfde ondergrond en functie.

Met de verschuiving van windturbine 1 wordt de locatie van de beoogde windturbine en bijbehorende voorzieningen overal op meer dan 20 meter afstand tot de dichtstbijzijnde dassenburcht gepositioneerd. Het plan voldoet hiermee aan een van de richtlijnen in het Kennisdocument das van BIJ12, namelijk dat alle werkzaamheden en activiteiten zoveel mogelijk plaats dienen te vinden op een afstand van ten minste 20 meter van burchtlocaties. Het is daarbij wel noodzakelijk om tijdens de aanlegfase gerichte maatregelen te treffen ten gunste van de das om de functionaliteit van de aanwezige voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te garanderen. Aangezien de functionaliteit van de dassenburcht zonder aanvullende voorschriften mogelijk wordt aangetast, is een ontheffing soortenbescherming aangevraagd voor het vastleggen van de voorschriften, die gelden tijdens de aanlegfase.

De (beperkte) vergroting van de windturbines heeft geen invloed op grondgebonden soorten, maar kan mogelijk van invloed zijn op vogels en vleermuizen. Hieronder wordt daar nader op in gegaan.

Vogel- en vleermuissoorten

Voor vogel- en vleermuissoorten is reeds een ontheffing in het kader van artikel 3.1 en artikel 3.5 van de Wnb (opzettelijk doden van vogels en vleermuizen) verleend. Met het verkrijgen van deze ontheffing voldoet het plan aan de eisen, die worden gesteld aan het waarborgen van de instandhoudingsdoelstellingen voor flora en fauna.

Ten behoeve van vaststelling van het aantal aanvaringsslachtoffers van vleermuizen is in 2022 nieuw onderzoek uitgevoerd in het plangebied. Het onderzoek ten behoeve van de oorspronkelijke ontheffing, dateerde uit 2016, dus was een actualisatie noodzakelijk. De beoogde verschuiving en verandering van afmetingen zal in beginsel niet leiden tot andere slachtofferaantallen gerekend met de resultaten ten behoeve van de oorspronkelijke ontheffing, zo is de verwachting op basis van expert judgement. De effecten van een windturbine op vogels en vleermuizen zijn maar ten dele afhankelijk van de rotordiameter (en daarmee van het virtuele oppervlak dat de rotoren veroorzaken) en de draaisnelheid van de rotoren. Het aantal aanvaringsslachtoffers wordt namelijk vooral bepaald door factoren in de omgeving van de windturbine (Hötter et al. 2006, Everaert 2014, Grünkorn et al. 2016). De locatiefactoren (bijv. veel bomen of houtwallen als geschikt leefgebied voor vogels of vleermuizen nabij de turbines) zijn van groter belang dan de grootte van de windturbine(s). Zoals gesteld, zal er met de verschuiving van windturbine 1 niet veel veranderen aan de locatiefactoren rond die turbine.

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-008346

Blad

7 van 12

Beoordeling effecten vogels

Voor vogels is er een nieuw veldonderzoek uitgevoerd gedurende de winter van 2021/2022 ("Kuiper, K., 2022. Vliegbewegingen van watervogels in plangebied Windpark IJsselwind. Veldonderzoek in winter 2021/2022. Rapport 22-045, Bureau Waardenburg, Culemborg"). Voor de onderzoekslocatie van het radaronderzoek zie figuur 2 in Bijlage 2. Het veldonderzoek betreft het in kaart brengen van vliegbewegingen van watervogels over en in de omgeving van het plangebied en het in kaart brengen van slaapplekken van watervogels. De meest voorkomende soorten betreffen de kolgans en de kokmeeuw. Daarnaast komt ook de brandgans relatief vaak voor. Zowel het aantal vliegbewegingen als de vlieghoogte zijn tijdens de veldbezoeken vastgelegd.

Het beeld van de vliegbewegingen van ganzen in 2021/2022 komt overeen met het beeld dat in 2015/2016 werd vastgesteld. Gelet hierop zullen de effecten van de beoogde wijziging van de locatie en turbinespecificaties in dezelfde orde grootte liggen zoals deze destijds in de ontheffing van 2019 en onderliggende stukken (waaronder het MER: RHDHV, 2018) zijn ingeschat. Het grootste deel van de ganzen en meeuwen passeren de geplande turbine niet. De minimale verschuiving van windturbine 1 is daarop niet van invloed. Gelet op de vlieghoogte van ganzen en meeuwen en de variatie in vlieghoogte zijn de wijzigingen van de turbinespecificaties (verwaarloosbaar) klein. Daaruit kan geconcludeerd worden dat de effectbepaling en conclusies voor ganzen en vliegbewegingen van ganzen en meeuwen van destijds in de ontheffing van 2019 en onderliggende stukken nog steeds geldig zijn voor 2022 en 2023, ongeacht de gewijzigde turbinelocatie en turbinespecificaties.

Beoordeling effecten vleermuizen

Op basis van het in 2022 uitgevoerde onderzoek naar vleermuizen ("Sterfte onder vleermuizen als gevolg van aanvaringen met turbines van Windpark IJsselwind, Effectbepaling en -beoordeling in het kader van de Wet Natuurbescherming, kenmerk 20-0009/22.08897/CamHe, Waardenburg Ecology, januari 2023") is te concluderen dat zich in het plangebied van windpark IJsselwind ten opzichte van het in 2016 uitgevoerde onderzoek geen grote veranderingen van de aangetroffen soorten en aantallen hebben voorgedaan. Door Waardenburg Ecology was reeds op basis van expert judgement aangegeven dat de beperkte verschuiving van windturbine 1 als ook de beperkte verhoging van de tiphoogte niet tot andere conclusies op het gebied van aanvaringsslachtoffers zou leiden. Op basis van het nieuwe onderzoek zijn de nieuwe aantallen aanvaringsslachtoffers naar rato verdeeld over de vijf soorten geschat op 7 gewone dwergvleermuizen, 1 ruige dwergvleermuis en 1 rosse vleermuis per jaar. Van de soorten kleine dwergvleermuis en laatvlieger wordt slechts incidenteel een slachtoffer verwacht (<1 slachtoffer per jaar in het windpark). Deze aantallen verschillen slechts minimaal ten opzichte van de geschatte aantallen uit 2016.

Uit onderzoeken is bekend dat het overgrote deel van de vleermuisactiviteit en slachtoffers vallen op specifieke momenten en onder bepaalde meteorologische omstandigheden (vooral in nazomer en najaar, tussen zonsopkomst en -ondergang, tijdens droge en windstille omstandigheden, boven de 10 graden Celsius). Om het aantal slachtoffers onder vleermuizen te minimaliseren is inzet van

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-008346

Blad

8 van 12

een stilstandsvoorziening, die de windturbines stil zet op de meest gunstige omstandigheden voor vleermuizen zich voordoen, een effectieve maatregel. Zo'n maatregel is opgenomen in de oorspronkelijke ontheffing van 2019.

Het voorschrift (nummer 14) van de stilstandvoorziening luidt daarin als volgt:

14. Teneinde het jaarlijks aantal slachtoffers onder vleermuizen te minimaliseren, zijn de turbines voorzien van een stilstandvoorziening, die wordt ingeschakeld bij de volgende omstandigheden:

- a. bij windsnelheden kleiner dan 6 m/s op ashoogte, én
- b. in de periode dat vleermuizen actief zijn, nl. van 1 april tot 15 oktober, én
- c. vanaf een half uur na zonsondergang tot een half uur voor zonsopkomst, én
- d. bij temperaturen boven de 12 graden C, én
- e. bij droog weer.

Met een stilstandvoorziening worden slachtoffers onder vleermuizen met ca. 50-90% voorkomen en daarom is in de oorspronkelijke ontheffing met zekerheid gesteld dat er geen effect op de staat van instandhouding kan optreden.

Om de kans op aanvaringen nog verder te minimaliseren zullen de voorwaarden waaronder stilstandvoorziening wordt ingesteld, worden gewijzigd tot de volgende omstandigheden:

- a. bij windsnelheden kleiner dan 6 m/s op ashoogte, én
- b. in de periode dat vleermuizen actief zijn, nl. van 1 april tot 15 oktober, én
- c. vanaf zonsondergang tot zonsopkomst, én
- d. bij temperaturen boven de 10 graden C, én
- e. bij droog weer (< 1 mm per uur).

Met de aanpassing van de omstandigheden waarbij een stilstand wordt ingesteld, wordt aangesloten op de recente inzichten ten aanzien van bescherming van vleermuizen.

Wij gaan akkoord met uw voorgestelde wijziging

De windturbines zullen incidenteel leiden tot een aanvaring met vogels. Het nieuwe veldonderzoek leidt niet tot andere conclusies dan het onderzoek uit 2015/2016. De gunstige staat van instandhouding van relevante vogelsoorten is niet in het geding. Om het aantal slachtoffers onder vleermuizen te beperken is reeds een stilstandsvoorziening ingesteld en die wordt in dit wijzigingsbesluit aangescherpt. Hiertoe zal voorschrift 14 worden aangepast. Met de aanpassing is een significant negatief effect op vleermuizen niet te verwachten. Op overige soorten heeft de wijziging van het plan geen invloed. De verschuiving van windturbine 1 is juist om directe effecten op de das te voorkomen.

Bovenstaande betekent dat bovenstaande ontheffing verandert.

Voorschrift 14 wordt als volgt gewijzigd:

14. Teneinde het jaarlijks aantal slachtoffers onder vleermuizen te minimaliseren, zijn de turbines ofwel voorzien van een stilstandvoorziening, die wordt ingeschakeld bij de volgende omstandigheden:

- a. bij windsnelheden kleiner dan 6 m/s op ashoogte, én
- b. in de periode dat vleermuizen actief zijn, nl. van 1 april tot 15 oktober, én
- c. vanaf zonsondergang tot zonsopkomst, én
- d. bij temperaturen boven de 10 graden C, én
- e. bij droog weer (< 1 mm per uur).

Als alternatief voor het stilstand systeem kunt u gebruik maken van geautomatiseerde vleermuisdetectiesystemen. Wanneer het vleermuisdetectiesysteem vleermuisactiviteit waarneemt, dienen bij windsnelheden kleiner dan 6 m/s op ashoogte de turbines in de vaanstand te worden gezet, dan wel niet te worden opgestart. Initiatiefnemer levert voordat de turbines in gebruik genomen worden een door bevoegd gezag te accorderen nadere onderbouwing van het te hanteren algoritme.

Alle andere voorschriften van de oorspronkelijke ontheffing blijven ook gelden.

Zienswijzen

Er zijn zienswijzen op het ontwerpbesluit ontvangen.

De zienswijzen zijn van een reactie voorzien in de “Zienswijzennota Windpark IJsselwind Zutphen Tweede mandje”, van 3 februari 2022”. Deze nota wordt aan indieners toegezonden en met het definitieve besluit ter inzage gelegd. De zienswijzennota vormt een separate bijlage bij dit besluit.

De zienswijzen hebben geleid tot de volgende veranderingen:

1. In tabel 2 van het ontwerpbesluit waren de oude en nieuwe coördinaten van Wt1 verwisseld. Dit betreft een verschrijving in de aanvraag. Dit is rechtgezet in het definitieve besluit.
2. Als op te vragen stukken bij het definitieve besluit zijn twee nieuwe rapporten gevoegd:
 - Waardenburg Ecology, Gebiedsgebruik vleermuizen in plangebied Windpark IJsselwind, veldonderzoek in zomer 2022, 22-0279, 20-0009, 01-12-2022 (documentnummer 03858572);
 - Waardenburg Ecology, Sterfte onder vleermuizen als gevolg van aanvaringen met turbines van Windpark IJsselwind, effectbepaling en -beoordeling in het kader van de Wnb, 20-0009/22.08897/CamHe, 18 januari 2023 (documentnummer 03858575).

4 Juridische grondslagen

Voor deze brief gelden:

Wet natuurbescherming

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-008346

Blad

10 van 12

Vogelrichtlijnsoorten

artikel 3.3, lid 1 en 4

Habitatrichtlijnsoorten / Verdrag van Bern soorten / Verdrag van Bonn soorten

artikel 3.8, lid 1 en lid 5

- artikel 3.9, lid 2 (middel)

Overige soorten

- artikelen 5.3 en 5.4

- Beleidsregels procedure besluitvorming Wet natuurbescherming Gelderland

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-008346

Blad

11 van 12

BIJLAGE 2

Overzicht van gewijzigde locatie van windturbine 1 en locatie radaronderzoek 2021-2022.

Figuur 1: Wijziging van de locatie van windturbine 1 in zuidoostelijke richting (van de lichtbruine stip naar de lichtgroene).

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-008346

Blad

12 van 12

Figuur 2: Ligging van de drie locaties van de windturbines (de kruisjes) en de positie van de onderzoeksradar (rode stip).

